

Sylaby

Lexikografia pre prekladateľov

Vyučujúca:	Mgr. et Mgr. Soňa Rešovská, PhD. sona.resovska@unipo.sk
Kód predmetu	1ISJM/PLEXP/22
Typ predmetu	seminár
Študijný program	prekladateľstvo a tlmočníctvo
Stupeň štúdia	Bc.
Ročník	2.
Rámcová časová špecifikácia	letný semester akad. r. 2024/2025
Časová dotácia	1 hod. týždenne, spolu za semester 13 hodín
Spôsob ukončenia predmetu	priebežné hodnotenie
Počet kreditov	2

Požiadavky na udelenie kreditov

• Pravidelná účasť. **Maximom je absencia na 2 seminároch. Táto podmienka sa uplatňuje aj v prípade prechodu na dištančnú online výučbu, ktorá predpokladá aktívne zapájanie sa do vyučovacieho procesu na seminári. Prípady, keď je študent pripojený, no po vyzvaní nereaguje (s výnimkou aktuálnych technických problémov), sa vyhodnocujú ako absencia.**

• Obsahom seminárov a seminárnych cvičení sú teoretické informácie o slovenskej, viacjazyčnej aj cudzojazyčnej lexikografii a terminológii, praktické ukážky práce s rôznymi typmi slovníkov a praktická časť, v rámci ktorej budú mať študenti a študentky možnosť konkrétne sa oboznámiť s lexikografickou prácou – koncipovaním hesiel do rôznych typov špecializovaných slovníkov a redakčným procesom výberu a korektúry hesiel.

- Na praktické hodiny je potrebné priniesť si laptop s prístupom na internet.

V bodovom hodnotení sa zohľadní:

- vypracovanie čiastkových úloh na seminároch;
- vypracovanie seminárnej práce.

Výsledné hodnotenie bude pozostávať z týchto častí:

	max.	min.
Čiastkové úlohy	70	35
Seminárna práca	50	25
Spolu	120	60

Výsledné hodnotenie:

A	100,00 – 90,00 % úspešnosť
B	89,99 – 80,00 %
C	79,99 – 70,00 %
D	69,99 – 60,00 %
E	59,99 – 50,00 %
FX	49,99 % a menej

Časovo-tematický plán

1. týždeň (19. 2. 2025)

Úvodná hodina – predstavenie predmetu a organizácie výučby. Úvod do lexikografie. Klasifikácia slovníkov, slovníkové heslo, typy slovníkových výkladov.

2. týždeň (26. 2. 2025)

Slovenská lexikografia. Významné slovníkové projekty po r. 1945. Normatívne slovníky. Krátky slovník slovenského jazyka. Nenormatívne slovníky. Slovník súčasného slovenského jazyka – komplexný slovník, dôraz na lexikálny štandard, funkčné kvalifikátory. Precvičovanie práce so základnými slovenskými lexikografickými prácami.

3. týždeň (5. 3. 2025)

Slovenská lexikografia. Špecializované slovníky.

4. týždeň (12. 3. 2025)

Dvojazyčné, viacjazyčné a cudzojazyčné výkladové slovníky. (Ne)ekvivalentnosť lexém/lexií pri preklade: interlingválne vzťahy lexém a lexií, jednoslovných a viacslovných lexém, príznakových a bezpríznakových lexém.

5. týždeň (19. 3. 2025)

Zostavovanie heslára všeobecného a špecializovaného slovníka – úvod do problematiky.

6. týždeň (26. 3. 2025)

Zostavovanie heslára – praktické úlohy

7. týždeň (2. 4. 2025)

Slovník slovenských neologizmov – koncipovanie hesiel. Praktická hodina

8. týždeň (9. 4. 2025)

Slovník slovenských eponým – koncipovanie hesiel. Praktická hodina.

9. týždeň (16. 4. 2025)

Viacjazyčný slovník viacslovných pomenovaní – koncipovanie hesiel. Praktická hodina.

10. týždeň (23. 4. 2025)

Viacjazyčný slovník viacslovných pomenovaní – koncipovanie hesiel. Praktická hodina.

11. týždeň (30. 4. 2025)

Slovník slangu – koncipovanie hesiel. Praktická hodina.

12. týždeň (7. 5. 2025)

Slovník slangu – koncipovanie hesiel. Praktická hodina.

13. týždeň (14. 5. 2025)

Slovník slangu – redakčná porada. Praktická hodina.

Študijná literatúra

FURDÍK, J.: Slovo tvorná motivácia a jej jazykové funkcie. Levoča: Modrý Peter 1993.
MASÁR, I.: Príručka slovenskej terminológie. Bratislava: Veda 1991.

OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M.: *Kapitoly z lexikológie (lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania)*. Prešov: FF PU v Prešove 2013.

OLOŠTIAK, M. (ed.): *Viacslovné pomenovania v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove 2015.

Slovníky:

Encyklopédia jazykovedy. Red. J. Mistrík. Bratislava: Obzor 1993.

IVANOVÁ, M. – SOKOLOVÁ, M. – KYSEĽOVÁ, M. – PEROVSKÁ, V.: *Valenčný slovník slovenských slovies na korpusovom základe*.

Krátky slovník slovenského jazyka. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková. 4. vyd. Bratislava: Veda 2004. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>

Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. 4., nezmenené vyd. Bratislava: Veda 2013. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>

Slovník cudzích slov (akademický). 2., doplnené a prepracované vyd. Spracoval kolektív autorov pod vedením V. Petráčkovej a J. Krausa. Preklad Ľ. Balážová, J. Bosák, J. Genzor, I. Ripka, J. Skladaná. Ed. Ľ. Balážová – J. Bosák. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá 2005. 1054 s. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>

Slovník súčasného slovenského jazyka. A – G (1. zv.); H – L (2. zv.), M – N (3. zv.). Red. B. Buzássyová – A. Jarošová. Bratislava: Veda 2006 (1. zv.); 2011 (2. zv.); 2015 (3. zv.). Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>

SOKOLOVÁ, M. – MOŠKO, G. – ŠIMON, F. – BENKO, V.: *Morfematický slovník slovenčiny*. Prešov: Náuka 1999.

SOKOLOVÁ, M. – OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M. a kol.: *Slovník koreňových morférov slovenčiny*. Prešov: FF PU 2005 (2. vyd. 2007; 3. vyd. 2012).

Synonymický slovník slovenčiny. Red. M. Pisárčiková. 2. vyd. Bratislava: Veda 2004. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>